

Arts over COVID Kerst

Dat Jezus een keer is geboren, vast wel. Maar hoe komen we eigenlijk aan allerlei details? Zoals over Bethlehem en die voederbak? 'Uit de Bijbel', kun je zeggen – maar die is ook niet uit de lucht komen vallen. Die Bijbel, dat zijn 66 (!) boeken, boekjes, brieven en een poëziebundel bij elkaar. En ja, daar staan vier levensverhalen over Jezus tussen, de 'evangelieën' (aan het begin van het Nieuwe Testament). Maar alleen twee van de vier schrijvers daarvan vertellen iets over Bethlehem: Matteüs en Lukas. En van die twee noemt alleen Lukas die voederbak. Hoe kwam hij daarbij?

Is er niet veel bij verzonnen?

Ja dus. Vorig jaar vonden sommigen mijn Kerstpreek daarom nogal onromantisch... Ik zei toen: vergeet die 'stal' bij een 'herberg' in het stadje Bethlehem. Het is waarschijnlijker dat Jozef familie had in Bethlehem. Met gewoon een klein huisje, zoals er daar huisjes uit die tijd opgegraven zijn. Die huizen hebben een aparte kamer die je voor gasten kunt gebruiken (zie de [nieuwste vertaling](#)). Maar ja, als daar al andere familieleden te gast zijn, en Maria moet bevallen: wat dan? Ah, direct bij de voordeur had zo'n huisje een laag gedeelte, voor als geiten of kippen binnen moesten overnachten. (Zie het plattegrondje hieronder.) Stuur vervolgens alle mannen weg uit de aangrenzende woonkamer, en jawel: na de bevalling kan Maria de baby in een voerbak leggen (Engels: 'manger'): een holte in de woonkamervloer, of een houten bak in dat lage dierengedeelte.

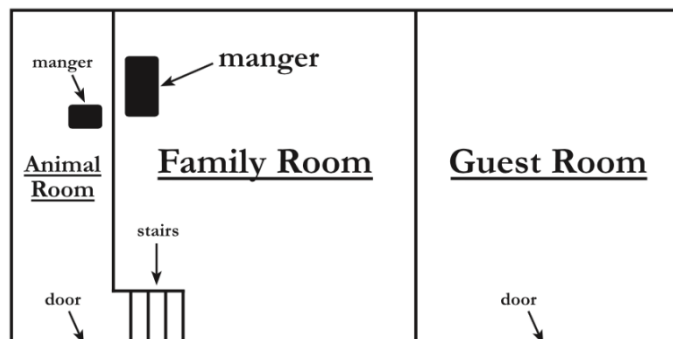

Hoe kwam Lukas aan die details?

Lukas legt aan het [begin van zijn boek](#) uit dat hij precies is nagegaan hoe het leven van Jezus is gelopen. Er waren toen nog ooggetuigen. Ook Maria kan nog geleefd hebben. Stel, Lukas interviewt haar. Dan herinnert ze zich vast zo'n rare wieg.

En waarom zou je Lukas serieus nemen?

Tja, niemand kan je verplichten wie ook serieus te nemen. Maar Lukas heeft nog een vervolg geschreven op zijn 'Jezus-boek'. Dat heet de 'Handelingen van de apostelen' (dus van Jezus' leerlingen). En daarin kom je opeens Lukas zelf tegen, wanneer hij vertelt over de reizen van Paulus: "Paulus" ging hierheen, "hij" reisde daarheen. Maar opeens (in [hoofdstuk 20:6](#)) lees je: "Wijzelf voeren weg uit Filippi". Als Paulus later in een brief Lukas nog eens noemt, noemt hij hem arts ([Kol. 4:14](#)). Paulus heeft hem blijkbaar een tijdlang met zich mee laten reizen. En Paulus was niet het type mannetje dat genoeg neemt met een charlatan. Lukas zal zich bewezen hebben als een dokter die iets kon. Een echte arts moet wel gestudeerd hebben (net als Paulus zelf). Dingen zorgvuldig navragen, dat deed Lukas dus ook toen hij wilde gaan schrijven over Jezus. Uiteindelijk vullen die twee boeken van Lukas (het evangelie en de Handelingen) samen een kwart van het Nieuwe Testament! Vol levensechte details, zoals die voerbak. Daarom, ondanks COVID: een mooi Kerstfeest! Met enig vertrouwen. En waaruit je nieuw vertrouwen put.

Vgl. K.E. Bailey *Jesus through Middle-Eastern Eyes* 2008, blz.33